

Cimina Iraa Oliy, Hundaaf (Oromo)

Every student achieving, everyone accountable.

Akkamitti Dhageefataa Akka Turre

- Akkeekka/Tooftaa kana nam dhibaatamiin lakkayaman keesaa alaan qajeele
- Kun kam akka hojjatuuf maala woyeesuu akka dandeenun nu byyesisa.
- Cimni yaadni nu hirmaatan tooftaa/akkeekka kana keessatti calaqa.
- Qunamtii itti fufeef qooda fudhanaan birxa bayiinsa yeroo dheera dhaatif barbaachisaa dha.

“Every student achieving, everyone accountable.”

Ilaalchi/Agaree Keenna: Magaalaa....

- Baratooni marti/hundi karaa maraan birxa bayanii koleeja, hujjii dhaf jiruu hawaasa tif kurfaayanii argaman
- Maneen barmootaa hundi cimnina iraa olii qabaatanii, itti gaafatamtoonni bulchaa dhatiif hojjatoon hujjii dhan agarsiisan
- Guututi hawaasni akka gitaa titi qooda kennaa tin'isuu fi maneen barmootaa itti jabeesan itti mul'atu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Jabeenna Keenna/qabnu Irratti Ijaaruu/dabaluu

Jabeena handhuura taye qabna kana beeynee irratti ijaaruu qabna.

- Baratooni hujjii cimaa, hujjii kutaan isaan iraa eeydu bira dabaranii argamuu
- Warra maat'l barsiiftota cicimoo, itti gaafatamtootaf hojjatoota hujjii kanatti bobaasuu
- Sagantaa dubbisuu fi barreesuu ka birxa baye qabna
- Qabeena “guyyaa qaqaal’ateef” lafaa qabaatuu’

“Every student achieving, everyone accountable.”

Bakki Jirru

- Baratoota balbala 3 seenan harkki 33% dubbisuun itti jabaata
- Baratoota balbala 7 baratan keesaa walakaa duwattu dandeetii hisaabaa gayaa qaba
- Baratoota teenna keesaa harki 40% kutaa lamataa iraa hin-eebifaman

“Every student achieving, everyone accountable.”

Dhadhabii Qabnu Ufitti Beekkuu

- Hujjiin hisaabaa tif saayins' I duubatti hafaa dha
- Meeshan gudina itti madaalu hin-jiru takkaa quubsaa miti
- Maneen barmootaa tif baratooni laafina qaban gargaarsa gayaa hin-qaban
- Barsiiftotaaf itti gaafatmtooni gargaarsaf akkeekka yertuu argatan
- Dameen Qabeena Humna Namaa tif meeshan Oggumaa Haarayaa uf-dura deemutii gufuu dha

“Every student achieving, everyone accountable.”

Tooftaa Baratootaf Warra Maatii

Huujiin kun warraf daa'ima kiyyaa maal jechuu dha?

- Bakka barmootaa maratti baruumsa iraa olii dhiyeesuu
- Bakka maratti galii ifa tayee lafaa qabaatuu/kaayatuu
- Kitaabaniif tooftaa barmootaa cicimaa qabaatuu
- Baratooni hujjii iraa olii akka hojjatan godhuu
- Kurfii koleeja tif hujjii lafa jala jalqabuu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Tooftaa Barsiiftotaaf

Hujiin barsiiftotaa kun maal jechuu dha?

- Haala itti qaxaran ka saphlaa taye qabaatu
- Tooyanaa dhaf barmoota woyoominaa ka hojjatuu lafaa qabaatuu
- Waan isaan iraa eegamu ifaa ka taye fi tooyanaa huji'i
- Daataa cimaa waan cimaa taye irratti cime

“Every student achieving, everyone accountable.”

Tooftaa Sistama keennaa

Hujjiin kun bulchaa dhaf maal jechuu dha?

- Oggumaa bajata irratti gargarsa kennu
- Meeshaa gudina ittiin tooyannu fi bu'a argamsiisan hubatuu
- Bakka hundatti Itti gaafatamtoota baay'isuu/hedumeesuu
- Hawaasa waliin gita cimina qabu uumuu

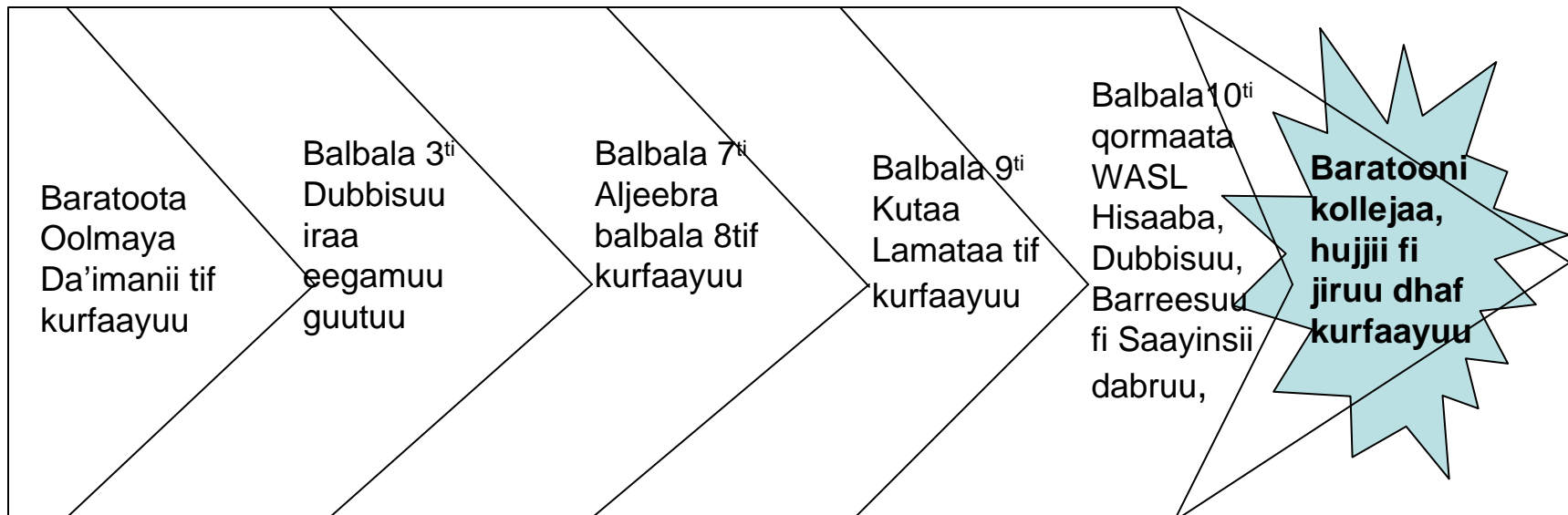

“Every student achieving, everyone accountable.”

Tarkaanfii Karaa Baruummaa – Wanni Madaalu Qabnu Maali

Tarkaanfii Karaa Baruummaa

Qoqoba K-12 titi Gudinaaf bu'a argamsiisuu dhaaf dirqama fudhanna. Birxa bayiinsa keennaf gargarumaa jirru dhiphisuu dhan barmoota baratoota maraa/hundaa uf-dura furgaasuu dhiyeesina.

"Every student achieving, everyone accountable."

Galiin Keenna – Gamni Deem’a Jirru

Madaala Bu’a Baroomsaa	Bu’a 2006-7	Galii 2011-12
Baratooni balbala 3 baratan DUBBIS’UN waan iraa eegamnuu caalanii argamuu	72%	88%
Baratooni balbala 7 HISAABAN waan iraa eegamu caalanii argamuu	53%	80%
Baratooni balbala 9 KREEDITA SHAN argatuu	82%	90%
Baratooni balbala 10 DUBBIS’UN waan iraa eegamuu caalanii argamuu	78%	95%
Baratooni balbala 10 HISAABAN waan iraa eegamuu caalanii argamuu	50%	82%
Baratooni balbala 10 BARREESU dhaan waan iraa eegamuu caalanii argamuu	81%	95%
Baratooni balbala 10 SAAYINS’IN waan iraa eegamu guutanii argamuu	33%	80%
Baratooni bara afuritti kutaa lamataa iraa EEBIFAMAN	62%	75%
Dirqama KOOLEEJA BARA 4 guutanii eebifaman	17%	40%

Every student achieving, everyone accountable.

Dura Tooftaa Handhuura Tayan

- Galii keenna waan handuura tayan irratti hundeesina/xiyeefanna:
  - Barmoota Iraa olii balbala maratti kennuu mirkaneesuu
  - Sistama qabnu guututti itti gaafatama jabeesuu
  - Haala akka gaaritti hojjatu ijaaruu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Balbala Maratti Cimina Iraa Olii Dhugoomsuu

- Barmoota hisaabaa tif saayins'Il jabeesuu fi milkii dubbis'u fi barrees'u irratti ijaaroo
- Meeshaa tooyanaa godina baratoota horoftuu fi daataa jirrutti dhimma bayuu dhan woyoomina mul'isuu
- Sistama maneen barmootaa cimina mul'isan beekkee maneen barmoota dhibdee qaban gargaaru uumuu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Itti Gaafatamtoota Sistama-guututi Jabeesuu

- Barsiiftotaaf itti gaafatamtoota cicimaa tayan qaxaranii hujji irra akka turan gargaaru
- Gargaarsa xiyoo taye kennuu dhan hoojattoni waan isaan iraa eegamu akka guutuu dandayan godhuu
- Qoqoba maratti tooyanaa hujj'i, hujjii irra oolchuu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Haala Akka Gaaritti Hojjatu Ijaaruu

- Meeshaa ramadii baratootaa tif barsiiftota qaxaruu woyeesu ufitti fuudhuu, mogaasuu
- Haala horiin itti bayuuf tooyanaa sagant'a akka gaariti deem'uf hojjatuu lafa kaayatuu fi hojjatuu haala dhugoomsuu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Sistama – Hujii Wal-duraa Duubaa Gargaaru

Haala cimaa taye lafaa qabaatuuti dabalee, sistama hujjii hojjatamu tooyatuu woyeesu nu barbaachisa.

- Waa sadihiin jalqabna:
  - **Galiin bulch’a** haala baratooni itti barat’a jiran waan isaan iraa eeynu ka lafa jirutti qiyaasuu/madaaluu
  - **Agaree hujjii maneen barmootaa** ka bakka barbaachisutti gargaarsa kennu, ka bilisumaa maneen barmootaa kennu lafa qabaatu
  - **Tooyanaa waajjira Jidu-galeesaa** ka hujjii hojjatoota tooyatu fi tarkaanfii gama gal’i fudhatan hubatu.

“Every student achieving, everyone accountable.”

Aadaa fi Ijaarsaa Tooftaa Wal-duraa Duubaa Gargaaru/Tin'isu

- **Aadaa – ...**
  - Haala yerotti dhimma bay'uf caalaa iraa eeguu
  - Dirqama mataa mat'a fi itti gaafatamina maraa/hundaa
  - Muranoo gargaarsa warra hujji kenninuti dhimma bayuu
  - Warra maatii magaalaa tana garaaruu iraa akka boonnu ni-mul'ifna/agrsiifna

- **Ijaarsa**
  - Dandeetii qabnutti caalatti akka dhimma baanu uf kurfeesina fi gargaarsa cimaa galii teena tin'isu.

“Every student achieving, everyone accountable.”

Qunamtii Saba/Olaa Waliin

Ji'oota as deeman kaniin keessa, qunamtii saba/olaa waliin goonu waa lama irratti xiyeefanna:

- Hawaasni haala qunamtii warra maat'i tif hawaasa waliin goodnu lafa akka kaayan haala mijeessuu
- Tooftaa dhiyaate irratti yaada hirmaatan wali-sasaabu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Qabeenna/Humna/Dandeetii

- Wannu goonu waan humna itti qabnu duwaa dha
- Qabeena bakkaa bakkatti dabarsuu fi hujjii wal-duraa duuba aansu dha
- Hanqina qabeenaa hubanee hiikkaa dhiyeefanna

“Every student achieving, everyone accountable.”

Yeroo Tooftan Hujjii irra Oolu

- Kun sagantaa yeroo dheeraati – tooftan bara shanii galii keenna akka dhaqabnu nu gargaara
- Birraa as deemu akkeekkni tooft'a ni-xumurama – kun tarkaanfii bulchaan tooftaa bakkaan gay'u fudhatu uf keessaa qaba.
- Haalii hujjiin itti hojjatamu toofta tooftatti wal-dhaba, yeroon fudhatu ji'a 12 hama ji'a 36 tayuun ni-mala – irkkanaa mul'isuu, hala dhibaa tayuu fi gudinaaf xiqina irratti hundaaya
- Tooftan yeroo dheer'a beekkamu ilee dhama hujji'uf keessaa hin-qabu

“Every student achieving, everyone accountable.”

Muranoon Keenna

- Yeroo mara/hunda - baratoota dura aansuu
- Galii ifaa tayeef dirqama galii saniitif dirqama fudhana
- Gudina argamsiis'a jirru, karaa deemnuf akkamitti achi akka gayuu dandeenu karaa ifaa tayeen hirmaatna
- Yaada keenna ni-xiyeeffanna
- Hujjii hojjanu qabeenaf lakkoobsa barattotaa waliin deema

“Every student achieving, everyone accountable.”

Tarkaanfii Itti Aanan

- Walgayii hawaasa iraa yaada sasaaban (Caamsaa-Ebla)
- Barruu dhan tooftaa duraa gama Boord'I (Ebla 21)
- Tooftaa iraa maay'I boordin tarkaanfii akka fudhatan (Waxabajjii 4)
- Haala keessa jirru hordofu fi www.seattleschools.org laala takkaa ii-melli strategicplan@seattleschools.org eergaa.

“Every student achieving, everyone accountable.”